

Varan Nilský

Varanus niloticus

Základní informace o chovu varanů nilských

Velikost: 1,2 – 2,1 m a hmotnost až 4,5 – 13,5 kg

Délka života: 10+ let

Domovina: Varan Nilský (*varanus niloticus*) je jedním z pěti největších ještěřů nacházejících se na africkém kontinentě. Varana můžete spatřit v povodí řeky Nil a ve všech oblastech subsaharské Afriky až po Egypt. Toto nádherné zvíře obvykle spatříte v oblastech s klidnější vodou s písčným povrchem společně se stromovým zákoutím tvořící různé skrýše.

Chování: V mládí jsou varani velice plaší a vyžadují důslednou a intenzivní péči. Vzhledem k extrémnímu teritoriálnímu chování je chov více jedinců v jednom teráriu nevhodný. Varani jsou plazy s denní aktivitou.

Potrava: Varani jsou výhradně masožravci. Jejich strava se skládá v mládí převážně z cvrčků, švábů, moučných červů. U starších jedinců můžeme podávat myši holátka, myši a u velkých varanů později i potkany. Vyvarujte se podávání tučných jídel jako jsou například psí nebo kočičí konzervy. Tato potrava může být ve větším množství nebezpečná. Potravu doplňujte vitamíny a minerály 1x za 14 dnů a kalcium 1x týdně. (Reptivite, calcium, ReptileMinerals...)

Hlavní složky potravy:

Upravená: (hovězí srdce, krutí maso, rybí maso, vaječné žloutky) U takto podávané potravy je nutné dbát na správné dávkování vitamínů, minerálů a kalcia. Vejce podáváme vždy vařená.

Neupravená: (cvrčci, mouční červi, švábi, živé rybičky, drobní hlodavci) Nedoporučujeme krmit živými hlodavci, jelikož by mohl varana vážně zranit. Je proto vhodnější hlodavce omráčit nebo usmrtit.

U obou složek potravy varana nepřekrmujeme. Varani mají sklon k obezitě a ta je velice nebezpečná.

Terárium: Vzhledem k prostorové náročnosti bývá ubytování varana pro začínající chovatele problémem. Velikost terária by měla být úměrná velikosti varana na **délku** 1,5 x celkové délky zvířete. V mládí varani rádi šplhají a tak by neměly chybět silnější větve a kameny. Starším jedincům naopak vyhovuje pobyt na zemi. Terárium by mělo být vybaveno úměrně velkým bazénem tak, aby se do něj varan mohl bez problémů ponořit. Varani jsou vynikající plavci a většina z nich též využívá bazén naplněný vodou k vykonávání svých potřeb. Nezapomeňte na kamenné skalky a pařezy, které poslouží k úkrytům či jako místo k vyhřívání. Jako substrát na dno terária můžete zvolit kůru nebo dřevité štěpky. Terárium umístěte na úroveň vašich paží, nikoliv na zem.

Teplota. Ideální teplota by se měla pohybovat mezi **+25°C až +29°C**. Pro vyhřevné místo (*rozumějte místo pod vyhřevným tělesem*) pak teplota od **+43°C až +57°C**. Noční teplota by měla být o **5 – 8°C** nižší než denní. **Vlhkost** minimálně

45% až 70%. Je důležité zajistit dostatečnou ventilaci, např. větrací mřížkou – nesmí ale vzniknout průvan! Naprostou nutností je kromě vyhřívacích žárovek, zdroj UVB záření (ReptiGlo, Narva, atd.), kvůli syntéze a resorpci vitamínu D3. Ta by měla být v činnosti 5 až 10 hodin, v závislosti na ročním období (v létě díky pobytu na slunci není zářivka nezbytností), přičemž by měla být do 30 cm od zvířete a neměla by být umístěna z boku, mohlo by totiž dojít k nevratnému poškození zraku.

Péče: **Čerstvá strava** (nikdy nenechávejte potravu do druhého dne) a zdroj vody, **koupel** (vzhledem k faktu, že varan obvykle při koupeli defekuje je nutné kontrolovat bazén několikrát denně zvláště pokud je bazén jediným zdrojem vody v teráriu), **kontrola** zdravotního stavu a systematické **ochočování**. Nutností je každodenní úklid terária!

Nemoci: Především díky špatné stravě mohou mít varani velké množství onemocnění. **Nedostatek vitamínu B1:** Tento problém může nastat u varanů, kteří jsou krmeni převážně rozmraženou potravou speciálně pak rybami. Pokud je ryba navíc tučná je důležité přidávat zvířeti extra vitamín E. Příznaky nedostatku thiaminu jsou různé formy svalového třesu. **Nedostatek biotinu:** Nejčastější příčina je časté krmení varana syrovým vejcem. **Nadměrná obezita:** Nastává pokud je váš dospělý varan zbytečně překrmován. **Respirační choroby:** K těm dochází obvykle při nevhodném prostředí, ve kterém se váš varan pohybuje. Zejména pak dlouhodobý pobyt při nízkých teplotách. **Nemoci trávicího ústrojí:** U jedinců chovaných v zajetí se toto vyskytuje zcela ojediněle. Příčinou onemocnění by mohlo být krmení syrovým kuřecím masem, nebo špatným či hnilým masem, špinavá voda atd. **Oční choroby:** Zde se může jednat o šeroslepost. **Špatná adaptace a stres:** Doporučujeme nepodceňovat, jelikož může ve výjimečných případech zvíře zareagovat na špatné zacházení i smrtí. Dále mohou být varani náchylní k mykózám, způsobených nedostatečnou hygienou a přítomností špinavého substrátu. Poslední, ale neméně důležité, je věnovat zvláštní pozornost riziku úrazu, především při volném pohybu po bytě (zlomení ocasu, končetin,...).

Další zdroje informací:

Toto jsou pouze základní informace pro péči o tak fascinující tvory, jakými varani nilští bezesporu jsou. Pro podrobné informace doporučujeme tyto zdroje informací:

Online:

Stránky Varana nilského

www.varanusniloticus.com

Nile monitor - Melissa Kaplan

<http://www.anapsid.org/nile.html>

Publikace:

Nile Monitors by Robert J. Faust (Paperback - Feb 1, 2001 v anglickém jazyce). Dozvíte se zde vše co budete potřebovat k úspěšnému chovu varana nilského.

General Care and Maintenance of Popular Monitors & Tegus (The Herpetocultural Library Series v anglickém jazyce) by Michael Balsai (Paperback - Aug 1997) Stručné seznámení s nejběžněji chovanými varany a tegy.

Sestavil: Klub chovatelů leguánů zelených, září 2006 za pomoci [varanusniloticus.com](http://www.varanusniloticus.com)